

El llenguatge

El nero ^{23/xii/1979}

El nero —el Cerna gigas, segons el Diccionari Fabra— és un dels peixos més succulents de la cuina catalana; si més no, als tractadistes de temes gastronòmics i culinaris, els qui poden parlar amb coneixement de causa sobre una matèria que tempta tant de voler-hi entendre, convenen en la seva excel·lència. Com sol passar sovint quan es tracta d'animals i de plantes, en allò en què hom no convé unànimament és en la determinació precisa de cada espècie i en els noms vulgars més adequats que hi corresponen.

Convindria aclarir, en primer lloc, quin és el nom científic (que, com se sap, és una denominació binària llatina, d'ús universal) d'aquest peix. Segons el Fabra és el Cerna gigas, segons la Gran Enciclopèdia Catalana és l'*Epinephelus guaza*, de la família dels serrànids, i segons Moll (Diccionari castellà-català) el *Serranus guaza*. En deduïm que, més o menys recentment, hi deu haver hagut un canvi en la denominació científica d'aquesta espècie (no és pas cap cas insòlit) i que el que s'ha establert darrerament és *Epinephelus guaza*. Cal creure que en la designació indicada per Moll hom ha pres el nom de la família en lloc del genèric.

Com a nom vulgar Fabra indica únicament nero, que és el que usen alguns escriptors bons coneixedors dels peixos, com és ara Josep Pla. En canvi, en un recent treball sobre la cuina catalana, Néstor Luján usa la forma mero. I Moll, al Diccionari castellà-català, com a equivalències del castellà «mero» designant l'espècie que ens ocupa, proposa anfós, gerna i reig, però ignora mero i nero (que recull, però, al DCVB). I la Gran Enciclopèdia admet nero com a forma secundària, anfós com a forma principal, però desconeix mero. Sembla que tant mero com nero provenen de la forma del castellà: la primera és la forma més usual a Barcelona, la segona la que usen els pescadors i la que hom sol trobar en el llenguatge cuit. Pel que fa a anfós es la forma més usual de Mallorca, encara que ens informen que també és ben coneguda a la costa de l'Empordà. Però cal convenir que seria de difícil adopció en el camp de la gastronomia. Per tot doncs, no valc: Hauriem a recomanar —a qui no sapes encara amb quina carta quedar-se— la forma nero, que sembla que se a que compta amb uns precedents més dignes de consideració.

Albert Jané